

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

**Χαιρετισμός του Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Πρόδρομου
Προδρόμου στην Τελετή Βράβευσης του Α΄ Παγκύπριου Διαγωνισμού, σχετικά με
θέματα που άπτονται της διαφάνειας και της καταπολέμησης της διαφθοράς**

Τρίτη, 20 Σεπτεμβρίου 2022, 10:00 π.μ.

Αίθουσα εκδηλώσεων Υπουργείου Παιδείας

Συγχαίρω τη νεοσύστατη Επιτροπή Μέσης Εκπαίδευσης για θέματα Διαφάνειας και Καταπολέμησης της Διαφθοράς για αυτό το διαγωνισμό που ενθαρρύνει τα παιδιά να ασχοληθούν ιδιαίτερα με το θέμα και να δώσουν δείγματα που θα εμπνεύσουν και άλλους, όπως και για τη γενικότερη δραστηριότητά της. Θα μοιραστούμε σήμερα τη χαρά των διακριθέντων μαθητών και μαθητριών σε αυτό το διαγωνισμό.

Το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ), ως ο κύριος φορέας διαπαιδαγώγησης, αλλά και ανάπτυξης των νέων από γνωστικής, ψυχολογικής και ευρύτερα πνευματικής απόψεως, στοχεύει στην καλλιέργεια των αρχών και αξιών εκείνων που θα θωρακίσουν ηθικά τους αυριανούς πολίτες και θα τους δώσουν πυξίδα για να καθορίσουν πορεία βίου αρετής. Με αυτό τον τρόπο ενισχύεται γενικότερα η κοινωνία για να αποτάξει και να περιορίσει τα τόσο ανεπιθύμητα φαινόμενα της διαφθοράς.

Στο εκπαιδευτικό μας σύστημα η παιδεία διαπνέεται γενικότερα από τις αξίες της ηθικής και της ακεραιότητας, ενώ προάγει την αναζήτηση της διαφάνειας και της αλήθειας. Με αυτό τον τρόπο συμβάλλει θεμελιακά στον αγώνα κατά της διαφθοράς. Προωθεί την αξιοπρέπεια του ανθρώπου και την αίσθηση κοινωνικής δικαιοσύνης, στοιχεία απαραίτητα για την αρμονική συμβίωση, την ανάπτυξη και την ευημερία, μακριά από τις παθογένειες της διαφθοράς και της απάτης.

Οι εκπαιδευτικοί μας είναι προετοιμασμένοι για να λειτουργήσουν στη βάση αυτών των αρχών και αξιών και θα πρέπει τόσο ρητά με τη διδασκαλία, όσο και ευρύτερα σε όλες τις λειτουργίες του σχολείου, αλλά και με την παρουσία και το προσωπικό παράδειγμά τους να εμπνέουν μαθητές και μαθήτριες, αλλά και να διαχέουν τις αξίες της ηθικής στάσης και της ακεραιότητας του χαρακτήρα.

Στις μέρες μας υπάρχει διάχυτη η άποψη ότι η διαφθορά μπορεί να είναι αναπόφευκτη. Δεν πρέπει ωστόσο να συμβιβαστούμε μοιρολατρικά με τέτοια παραδοχή. Αισθανόμαστε ικανοποίηση την ώρα που η πολιτεία μας, ξεκινώντας από τη διαμαρτυρία και την αμφισβήτηση, περνά σε υλοποίηση μιας συλλογικής αντίδρασης, μέσα από οργανωμένη δράση και οδηγεί στο μεγάλο στόχο για πάταξη και αποτροπή της διαφθοράς .

Στη βάση του τριπτύχου «Κράτος Δικαίου, Διαφάνεια, Λογοδοσία», που αποτελεί προγραμματική θέση διακυβέρνησης, έχει επικαιροποιηθεί το Οριζόντιο Σχέδιο Δράσης, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 15 Μαΐου 2019, με στόχο την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής κατά της Διαφθοράς. Επιπρόσθετα, με την υλοποίηση της απόφασης της Κυβέρνησης για τη σύσταση και λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς και το διορισμό του Επιτρόπου Διαφάνειας, ο οποίος προΐσταται της Αρχής, έχουμε πλέον νομοθετημένες και θεσμοθετημένες δομές.

Ο σχεδιασμός της κυβέρνησης μας, στον οποίο μετέχει και το Υπουργείο μας, είναι η αναβάθμιση του πολιτικού, οικονομικού, κοινωνικού και νομοθετικού πλαισίου για να συμβάλλει στην αποτροπή κάθε μορφής διαφθοράς. Συντονισμένες δράσεις συναρθρώνονται σε τρεις διακριτούς πυλώνες.

Ο πρώτος αφορά την Εκπαίδευση, την Ευαισθητοποίηση και την Πρόληψη. Ο δεύτερος το Νομοθετικό και Διαρθρωτικό Εκσυγχρονισμό και την έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή κατασταλτικών μέτρων και ο τρίτος στην Εποπτεία και Αξιολόγηση των Κινδύνων και την Ενημέρωση της Κοινωνίας των Πολιτών.

Το ΥΠΑΝ συμμετέχει στο Εθνικό Οριζόντιο Σχέδιο Δράσης κατά της Διαφθοράς, ως ο κύριος μέτοχος σε αυτή την προσπάθεια, με δράσεις που εντάσσονται στον πρώτο πυλώνα -και συγκεκριμένα στη Δέσμη 4, που αφορά την ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των μαθητών/-τριών και των φοιτητών/-τριών για θέματα διαφθοράς. Γι' αυτό το σκοπό προχωρήσαμε στη σύσταση Συντονιστικής Επιτροπής στην οποία ανατέθηκε ο προγραμματισμός, σχεδιασμός και η υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων. Στη Συντονιστική Επιτροπή συμμετέχουν όλες οι Διευθύνσεις Εκπαίδευσης.

Ο αγώνας κατά της διαφθοράς δεν περιορίζεται όμως μόνο στις άμεσες ενέργειες. Ως ένα παράδειγμα παρεμφερούς θεσμικής μεταρρύθμισης που δημιουργεί ένα ευρύτερο πρόσφορο έδαφος, θα μπορούσε να αναφερθεί η νομοθεσία που ετοιμάζεται για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου. Πέραν δηλαδή της ατομικής αξιολόγησης και αξιολόγηση του συνολικού εκπαιδευτικού έργου και του σχολείου. Με αυτές τις διαδικασίες θα προάγεται η αίσθηση της ευθύνης και της λογοδοσίας προς την κοινότητα. Λογοδοσία και διαφάνεια δημιουργούν ένα περιβάλλον στο οποίο μειώνονται αντικειμενικά τα περιθώρια αυθαιρεσίας και άρα διαφθοράς.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητά παιδιά,

Ενέργειες όπως η προκήρυξη του Α' Παγκύπριου Διαγωνισμού για τη διαφάνεια και την καταπολέμηση της διαφθοράς από την αρμόδια Επιτροπή Μέσης Εκπαίδευσης, συμβάλλουν σίγουρα στην ευαισθητοποίηση των νέων απέναντι στη διαφθορά και όλες

τις μορφές που παίρνει στις διάφορες πτυχές της κοινωνικής ζωής. Η αξιοποίηση διαφόρων μορφών έκφρασης και δημιουργικότητας προωθεί την καλλιέργεια κριτικής και σύνθετης σκέψης.

Οι αυριανοί πολίτες, από νεαρή ηλικία ως παιδιά και έφηβοι στο σχολείο, πρέπει να αποκτήσουν συνείδηση του σεβασμού των άλλων και του συνόλου. Να συνηθίσουν και να έχουν ένα τρόπο ζωής που θα σέβεται κανόνες στη βάση ηθικών αρχών. Όχι μόνο μηχανικά ή πειθαναγκαστικά, αλλά μέσα από αρχές πολιτότητας, στη βάση ηθικής συνείδησης που θα γίνεται και προσωπική στάση ζωής. Κυρίως με τη σύζευξη και αντιστοιχία δικαιωμάτων και υποχρεώσεων/καθήκοντος. Με τη δημιουργία συνείδησης που θα υποβάλλει ότι όσο τα δικαιώματά τους είναι ιερά και απαράγραπτα, άλλο τόσο επιτακτικές είναι και κάποιες υποχρεώσεις. Η πρόσθετη προσπάθεια που πρέπει να κάνουμε σήμερα και αύριο στο σχολείο, παρατηρώντας και τις τάσεις που διαμορφώνονται ευρύτερα στην κοινωνία, είναι να εμπεδώσουν οι αυριανοί πολίτες ότι το ατομικό δικαίωμα είναι αδιάσπαστα συνδεδεμένο και με υποχρεώσεις και με την αίσθηση των συλλογικών λειτουργιών στην κοινωνία. Ότι το ζεύγος αυτό «δικαιώματα-υποχρεώσεις» εδράζεται σε ηθικές βάσεις. Γιατί δεν χωρά αμφιβολία ότι αυτονόμηση της λογικής του «δικαιούμαι» και «μπορώ», αν γίνεται και γυμνό «θέλω εγώ» μπορεί και να οδηγεί στην αυθαιρεσία, την ακρισία και τη διαφθορά ακόμα. Ότι ακόμη η επίμονη αναζήτηση της δύναμης (και εξουσίας), αν δεν συνοδεύεται από ηθικό οδηγό και διαδικασίες λογοδοσίας, μπορεί εύκολα να φέρει φαινόμενα κατάχρησης. Όπως επίσης πολύ σημαντικό είναι να αναπτυχθεί η αίσθηση και να καλλιεργείται στην πράξη η λογική της συλλογικότητας. Δηλαδή η ηθική να μην εμπεδώνεται μόνο ως προσωπική ιδιότητα, αλλά να διατρέχει τις συλλογικές λειτουργίες, πράγμα που συνεπάγεται και μηδενική ανοχή σε παρασπονδίες και εκφράσεις διαφθοράς.

Καταλήγοντας θα ήθελα να απευθύνω συγχαρητήρια τόσο στην Οργανωτική Επιτροπή για την άρτια διεξαγωγή του διαγωνισμού, όσο και σε όλους τους μαθητές και μαθήτριες που συμμετείχαν, όπως και τους/τις εκπαιδευτικούς τους που τους ενθάρρυναν και τους καθοδήγησαν. Ευχαριστίες εκφράζω και για το Ίδρυμα «Όνειρο Ζωής» και τη δρ Ζωή Νικολάου για τη στήριξη που έδωσαν στο διαγωνισμό αυτό, όπως και για τη σταθερή συνεργασία τους με το Υπουργείο. Κυρίως όμως συγχαίρουμε όλα τα παιδιά, μαθητές και μαθήτριες που διακρίθηκαν και βραβεύονται σήμερα. Ευελπιστώ, τέλος, ότι αυτός ο διαγωνισμός είναι μόνο η αρχή μιας σειράς δράσεων που θα συμβάλουν στον κεντρικό στόχο μας να περιορίσουμε και να εξαλείψουμε τη διαφθορά και να δώσουμε την ευκαιρία σε ολοένα και περισσότερους μαθητές/-τριες να συμμετέχουν σε τέτοιες δράσεις.